

Cesta

3

2012

KŘEŠŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Modlitba	3
Jan Twardowski o umyté duši	4
Všechno je v Žalmech V.	5
Proč se říká, že... ..	7
Ta naše květena - česká? 13	8
Rok pod nebem	10
Cestě je už 20 let	11
Písnička se zpřeházeným textem	12
Co s postem?	13
Soutěž o tři knihy	14
Písnička - Tobě, Pane, patří dík	15
Vaše obrázky	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Úřad Ústřední rady CČSH, Praha.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 2635/15,
 Praha 9 - Horní Počernice, tel.: 234 092 811
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: Archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Pane Ježíši,
ochraňuj, prosím tě, maminku, když musela odjet.
A děkujeme, že s námi tatínek mohl zůstat,
takže máme rezervu.
Amen.

Můj milý Tatínku v nebi,
vid', že mě máš tak rád,
jako měl můj tatínek, než sis ho zavolal k sobě?
Prosím tě pěkně, měj rád všechny děti
a o kousíček víc ty, co mají jen maminku (nebo jen tatínka).
Amen.

**Z dětských modliteb,
sesbíraných Irenou Kuželovou,
kazatelkou Jednoty bratrské**

Umývat se musí nejenom uši, ruce, nos, zuby, celé tělo, ale je zapotřebí umývat také duši. Tak jako netěsnící kuličkové pero dokáže umazat prsty, tak jako každá špína, prach, dehet, barva špiní tělo, zrovna tak každý hřích špiní naši duši. Špiní ji každá lež, každá neupřímnost, zloba, neposlušnost.

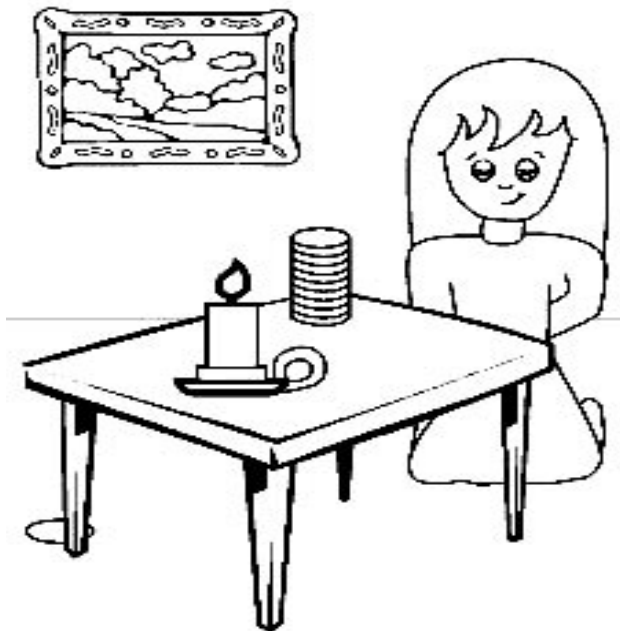
Při svátosti pokání omýváme duši, omýváme ji od hříchu.

Ale naše umytá duše má být ještě pěknější. Stává se jí to, když se sytí svatou večeří Páně, když má ráda lidi, umí odpouštět a pomáhat.

Má-li holčička pěknou duši, je pěkná i její sukénka, takže se podobá andělským křídům. Chlapci padne oblek opravdu dobře jenom tehdy, chce-li být nablízku Pánu Ježíši.

Kde jsou lidé, kteří žijí s Pánem Ježíšem, tam je lépe na světě. Lidé jsou přejícnější, laskavější, šťastnější.

Přeložil Emil J. Havlíček

*„Když vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů,
měsíc a hvězdy, které jsi tam umístil
– co je člověk, ptám se, že na něj pamatuješ,
co je lidský tvor, že o něj pečuješ?*

...

*Všecko jsi mu složil k nohám:
ovce a kozy, všechen dobytek
i všecku polní zvěř,
ptáky na obloze i mořské ryby,
vše, co putuje napříč oceány.“*

(Žalm 8,4-5,7b-9)

Když vystoupíš na vrcholek vysokého mrakodrapu a podíváš se odtamtud dolů do ulice, spatříš drobné pohybující se body. Jsou to snad mravenci? Ne, jsou to lidé. Když vyletiš vzhůru letadlem, země ubíhá pod křídly stroje. Ty bílé nitky – to jsou silnice, ty namodralé žilky – řeky, ty nepatrné body – domy. Město je jako hnízdo spleené z hrudek bláta, lidi už nevidět. Už nejsou ani body. Čím je člověk ve srovnání s nebem a hvězdami? Kosmonauti se už pokoušejí vznést do nebeského prostoru, do prostranství kosmu. Ale vědí, že za sluneční soustavou se rozprostírají nekonečné prostory jakýchsi jiných galaxií, do nichž byste museli letět tisíce let, pokud by to vůbec bylo možné. Čím je lidský život vůči těmto vzdálenostem? Třeba by někdo žil sto let, jak se zpívá v narozeninovém popěvku:

*Sto let, sto let,
necht' žije, žije nám.*

Ve vztahu ke kosmu je sto let chvilka.

Ale ten člověk, který je bodem, chvilkou, ničím, je pro Boha důležitý a jedinečný. Jeho si Bůh vyvolil a zamiloval a pamatuje na něho. Pamatuje na každého. A kdyby všichni zapomněli, kdyby, jak říká Žalm, kdyby na tebe zapomněli dokonce i otec s matkou, Bůh pamatuje. Dokáže váš skicák do sebe pojmout tento ohromný obraz? Obraz nebe plného hvězd a s nimi

slunce? A malého človíčka, sice nepatrného, leč jedinečného a pro Boha tak důležitého? Dokonce jestli sama o sobě povím - nejsem důležitá! – nemám pravdu, protože jsem důležitá pro Boha.

Ruta se doslechla, že kdosi spáchal sebevraždu. Anebo se ji spáchat aspoň pokusil. To se někdy stává. Děti totiž slyší všechno a přemýšlejí o tom. Proto náhle v zamyšlení poví:

- Pravda, je to velice zlé, spáchat sebevraždu, protože to znamená zabít v sobě Boha. Něco jiného je, když kdosi umírá. Toho Bůh zve k sobě...

Nevím, jak je to možné, že jsou děti tak moudré. Protože nikdo nemohl líp vyjádřit to, o čem mluví náš Žalm. Mluví totiž o tom, že v sobě nosíme Boží lásku. Jsme nesmírně důležití.

My ale nejsme na světě sami. A vždycky mě potěší, když se to v Žalmech zarojí zvířaty, polními zvířaty, což znamená divokými, počínaje nebeskými ptáky, z nichž každý jako by bral na svá křídla od nebe trochu modři, přes ryby, brázdící podmořské tratě. Skutečně tomu tak je, protože ryby mají své cesty, své vodní tratě. Zvláště ty, které plují spolu, v zástupech. Rybáři ty jejich cesty znají.

Zvířata, ptáci a ryby probouzejí v našem skicáku úsměv a pestrost. Svět se stává veselejší a zajímavější. Bůh nám postavil druhé živočichy do cesty nikoli proto, abychom je deptali, ale abychom je obklopovali tou samou péčí a láskou, jakou Bůh prostupuje lidi.

Voly a ovce, divoká zvířata, ptáky a ryby stvořil Bůh stejně, jako stvořil nebe, slunce a hvězdy. Každé stvoření je svým způsobem pěkné. Moudré a dobré. Bůh, když všechno stvořil, pověděl, že je to dobré. Říká nám to Písmo svaté ve své první knize, která hovoří o stvoření světa, v knize Genesis.

Nevím, jak ty, ale já se těším, že napříč Bibli pobíhají zvířata, pod jejím nebem cvrlikají ptáci, v jejich hlubinách plují ryby. Protože ta Kniha, to je celý opravdový svět, velká, odjakživa známá krajina, v níž se člověk učí chodit, mluvit, pracovat, hledat Boha, chválit ho a nalézat v srdci jeho lásku.

Anna Kamińska
Přeložil Emil J. Havlíček

3. Někdo nosí Kainovo znamení

Už jste to o někom slyšely, děti? Co to znamená? Kdo byl biblický Kain? Dočteme se o něm v První knize Mojžíšově, 4. kapitole, verše 1-16. Byl to prvorozený syn Adama a Evy a měl bratra Ábela. Ábel se stal pastýřem ovcí, Kain zemědělcem. Jednoho dne se oba bratři rozhodli přinést Hospodinu oběť. Kain ji připravil z toho, co vypěstoval, Ábel ze svých prvorozených ovcí. Stalo se, že Bůh přijal Ábelovu oběť, Kainovu však ne. Kain dostal hrozný vztek. Když to viděl Hospodin, napomenul jej: „Co se vztekáš? Neboj se, já přijmu i tvou oběť, když uvidím, že jsi dobrý a nehřešíš.“

Co myslíte, že Kain udělal? Snažil se zalíbit se Bohu? Bohužel právě naopak. Začal na svého bratra žárlit a skončilo to velmi tragicky – jednoho dne jej zabil. Bůh to samozřejmě viděl, přesto se Kaina zeptal: „Kde je Ábel?“ Kain, místo aby se v něm probudilo špatné svědomí a přiznal se, jen odsekl: „Copak ho hlídám?“

V tu chvíli se Bůh velmi rozhněval a Kaina potrestal. Vyhnal ho z jeho země a na čele jej označil znamením, aby každý, s kým se setká, poznal, co Kain provedl. Stal se z něj psanec, který svou vinu nese stále s sebou. Možná si myslíte, že to byl mírný trest, že si zasloužil smrt. Zkuste si však představit, jak mu bylo, a zjistíte, že smrt by možná považoval za vysvobození.

Pokud je tedy člověk označen za nositele Kainova znamení, není to nic příjemného. Ačkoliv zpravidla nejde o viditelné označení, takový člověk bývá zatížený velkou vinou, ať již skutečnou nebo domnělou. Lidé o něm vědí, říkají o něm, že něco hrozného provedl, a to ho vylučuje ze společnosti, nedovoluje mu začlenit se mezi ostatní lidi. Zůstává sám. To bych nikomu nepřála.

Jana Krajčíříková

13. Zvonek

Zvonky (*Campanula*) jsou rozsáhlý rod rostlin s vlastní čeledí zvonkovité; zahrnují asi 400 druhů, které rostou v mírném pásmu severní polokoule a v horách tropů, obzvláště hojně v oblasti Středozevního moře. Nejčastěji kvetou pětidílnou nálevkovitou nebo zvonkovitou korunou, většinou bílé, růžové, modré nebo fialové barvy.

Zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*) je vytrvalá, 50 až 80 cm vysoká bylina s přímou, rýhovanou lodyhou. Přízemní listy jsou tuhé, lesklé, v době květu zaschlé, obvejčité až obkopinaté, lodyžní přisedlé, čárkovitě kopinaté až čárkovité. Květy v chudém koncovém hroznu po třech až devíti, široce zvonkovité, do třetiny členěné v cípy, modré nebo bledě modré, někdy bílé. Kveté od června do srpna. Najdeme jej ve světlých lesích, na stráních, na půdách vlhkých až vysychavých, slabě kyselých až zásaditých, vápnitých, humózních. U nás roztroušeně od nížin po podhorské oblasti, v horách vzácně. Celkově roste od severovýchodního Španělska po střední Rusko, na severu po střední Švédsko a Finsko. Původní odrůdy se množí semeny, zahradní odrůdy dělením nebo řízkováním.

Zvonek řepkovitý (*Campanula rapunculoides*, na obrázku) je 30 až 80 cm vysoká trvalka. Lodyha přímá, nevětvená, hranatá, listy zubaté, přízemní, dlouze řapíkaté, za květu obvykle zaschlé, horní řapíkaté až přisedlé, vejčité kopinaté až podlouhlé. Květy jednotlivě v bohatém koncovém a obvykle jednostranném hroznu, koruna nálevkovitě zvonkovitá, téměř do poloviny členěná, modrofialová. Kveté mezi červnem a zářím. Objevuje se v zahradách, na polích, ve světlých lesích, podél cest, na pustých místech. Půdy mohou být vlhké až slabě vysychavé, humózní, mírně kyselé až zásadité. V Česku hojně v nížinách a pahorkatinách, zejména v zemědělských oblastech. Celkově od Britských ostrovů a severního Španělska po západní Sibiř, na severu po severní Norsko, na jihu po severní Turecko.

Zvonek boloňský (*Campanula bononiensis*) je vytrvalá rostlina vysoká 30 až 70 cm. Lodyhy jsou tuhé, oblé s tupými hranami, obvykle nevětvené, drsně chlupaté. Porůstají nestejnými listy; trochu skloněné květy vyrůstají v paždí listenů ve svazečcích, často po dvou až čtyřech, a tvoří jednostranný hrozen. Nálevkovitě zvonkovitá koruna světle fialové barvy je do jedné

třetiny rozeklaná. Kvete v červnu až srpnu. Plody jsou převislé, vejčité kulovité tobolky, vypadávají jen při pohybu, např. za větru. V České republice zvonek boloňský roste roztroušeně až vzácně, vyskytuje se nejčastěji v Polabí, v okolí Prahy a Žatce i na střední a jižní Moravě. Pro omezené množství míst výskytu a malý počet rostlin byl zvonek boloňský prohlášen za silně ohrožený druh.

Zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*) je trvalka, 30 až 90 cm vysoká. Lodyha přímá, ostře hranatá, obvykle načervenalá až fialová. Listy zubaté, chlupaté, opravdu silně připomínají listy kopřivy – jenom nežahají. Květy po jednom až třech vyrůstají v úžlabí listů v bohatém hroznu, jsou nálevkovitě zvonkovité, modré až modrofialové, vzácně bílé, uvnitř chlupaté, a objevují se od července do září. Má v oblibě světlé lesy, skalnaté svahy, vysokostébelné trávníky, okraje cest, násypy; roste na půdách vlhkých až slabě vysýchavých, výživných, zásaditých až neutrálních, humózních. Objevuje se roztroušeně až hojně na většině území od nížin po horské oblasti, v některých místech však chybí. Celkově roste od Britských ostrovů a severozápadní Afriky po západní Sibiř, na severu po jih Skandinávie.

Petra Štěpánová

Podběl

Drobné květy znenadání
vypučely v naší stráni.
Zdvihly zlaté řasy
v kraji spící krásy.

V nízké trávě dosud samy
pokyvují hlavičkami.
Otvírají víčka
přímo do sluníčka!

Olše

Jaro dýchlo do údolí,
ale strom je dosud holý.
V kapky na větvích
proměnil se sněh.

Vítr duje, raduje se,
všemi haluzemi třese,
aby v jehnědách
smetal zlatý prach.

Skřivan

Skřivan vzlétl od hnízdečka.
Krouží, drobný jako tečka,
zpívá do umdlení,
už ho vidět není...

Dozpívá a slétne k zemi,
ztichne, ale neoněmí.
- Ptáčku v modré výši,
celý kraj tě slyší.

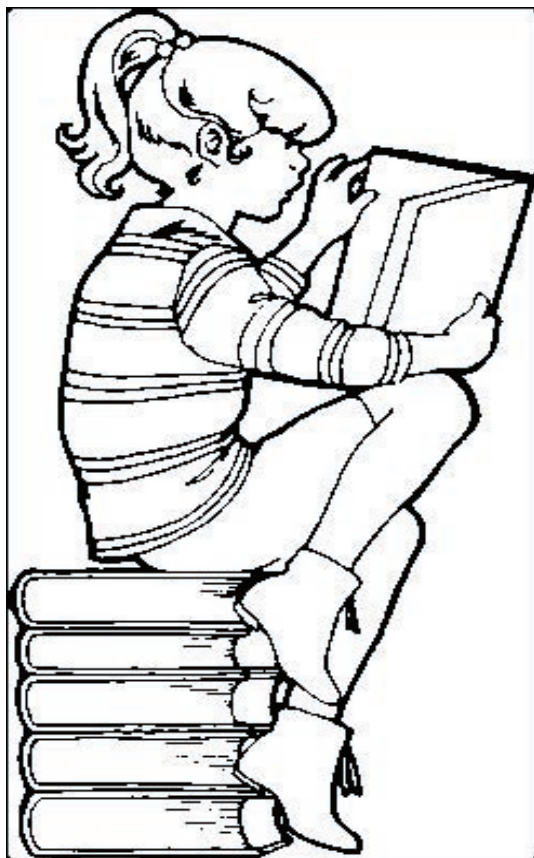
I když se to může zdát neuvěřitelné, je to tak – časopis Cesta vychází již dvacet let, přesněji od ledna roku 1992. Od té doby prošel různými změnami, které byly dány jednak technickými a finančními možnostmi, jednak lidmi, kteří se na jeho podobě a obsahu podíleli. Vždycky to byl časopis skromný, jehož hlavním cílem bylo dětem přiblížit Boží slovo srozumitelně, poutavě a zábavně. Vystřídaly se v něm desítky rubrik a seriálů, z nichž některé (například modlitby, soutěže o tři knihy nebo písničky) jsou stálicemi. Z těch dalších jen namátkou připomenu například: výklady biblických příběhů, zajímavosti z Bible, zamyšlení k určitému biblickému textu nebo k určitému období církevního roku, poezie pro děti, pohádky

a příběhy, komiksy, seznamování s přírodou kolem nás, tipy na výlety, společenské hry, kvízy.

Moc bychom si přáli, aby se Cesta svým čtenářům líbila a pomáhala jim seznamovat se s Biblií a křesťanskou vírou i v budoucnosti. Proto bych se ráda obrátila na všechny čtenáře časopisu – děti i dospělé, kteří jej využívají ve své práci, abyste nám do redakce napsali, které rubriky považujete za potřebné a užitečné, a co vám naopak v časopise chybí, co byste rádi změnili.

Velice vám děkujeme za vaši přízeň a doufáme, že časopis Cesta bude vaším společníkem na cestě víry i v budoucnu!

Jana Krajčířiková

V jedné škole měli hodinu zpěvu a pan učitel na jejím začátku řekl dětem: „Dnes si společně zazpíváme lidovou píseň Když jsem já ty koně pásal. Znáte ji?“ – „Ano, ano,“ volaly děti. A tak všichni spustili:

*„Když jsem já ty koně pásal,
přišla na mě dřímota,
dřímota, dřímota, dřímotěnka,
koně vešli do žita.“*

Když skončili, přihlásil se jeden žák, jmenoval se Honza, a když se ho pan učitel zeptal: „Copak si přeješ?“, prohlásil: „Prosím, já tu písničku umím s přeházenými slabikami.“ – „S přeházenými slabikami?“ – „Ano.“ – „Tak se předved.“ A Honza spustil:

*„Jsem když ty já něko salpá,
šlapři mě na modřita,
modří, modří, modříkatěn,
něko šlive taži do.“*

Pan učitel i děti zůstali chvíli bez sebe. A pak začali tleskat. Od té doby vždycky v hodině zpěvu nakonec zpívali tuhle písničku správně a pak zpřeházeně. – Dokázali byste ji také zpřeházeně zazpívat?

Zdeněk Svoboda

Co je to půst? Znamená to, že čtyřicet dní nebudu vůbec jíst? Nebo vynechám všechno maso? K čemu je to dobré? Půst ovšem nemusí být jen „o jídle“. Věřící člověk se během postu vědomě zříká toho, co jej odvádí od Boha.

Představte si praktický příklad. Soňa hrozně

ráda hraje počítačové hry. Jednu má obzvláště oblíbenou – na farmě chová různá zvířata a pěstuje plodiny, které pak prodává na trhu, za peníze si pořizuje pokročilejší vybavení... Dokáže tak strávit i několik hodin v kuse. Jindy si zase povídá s kamarádkami přes Facebook. Když se pokusíme o nějaký průměr, řekněme, že u počítače sedí jednu hodinu denně.

Pokud by se rozhodla, že během půstu se počítače vzdá, jednoduchým výpočtem zjistíme, že ušetří čtyřicet hodin času. Co s ním? I když jej nestráví třeba přímo čtením Bible a modlitbami, i tak může její „počítačový půst“ přinést užitečné ovoce. Už jen to je dobré, že by si zkusila to bez počítače vydržet a uvědomila si, že se dá dělat mnoho jiných věcí – přečíst si zajímavou knížku, místo „mailování“ kamarádkám „postaru“ napsat dopis rukou na papír, udělat si konečně pořádek ve svých věcech, navštívit nemocnou babičku, jít se projít ven, popovídat si s rodiči a přitom jim třeba i s něčím pomoci atd. atd. Určitě by ji (i vás) napadla spousta jiných věcí, na které jindy „prostě nemáme čas“.

Počítač možná vůbec není váš problém. Zato se rádi díváte na televizi. Nebo jste „závislí“ na čokoládě. Každý máme nějakou závislost, která nás omezuje a svazuje. Jde jen o to si ji uvědomit a chtít to změnit. Tak se držte, nedejte se odradit chvilkovými neúspěchy a vytrvejte!

Jana Krajčířiková

Teď v březnu probíhá čtyřicetidenní postní období před Velikonocemi. Naše osmisměrka v sobě obsahuje slova z biblického textu Mt 4,1-11, kde je popisován Ježíšův půst na poušti a to, jak jej ďábel pokoušel.

Nezapomeňte nám poslat své řešení do poloviny dubna, abychom vás mohli zařadit do losování o tři knížky!

andělé

Bůh

čtyřicet

dát

dolů

Duch

d'ábel

hlad

hora

chleby

chrám

kameny

klanět

město

pokoušení

poušť

sláva

slovo

svět

vrcholek

Č	J	D	D	É	L	Ě	D	N	A
D	T	O	U	M	H	L	A	D	I
Y	L	Y	Ě	CH	O	O	Í	Á	P
Ů	B	S	Ř	V	R	N	R	T	K
P	T	E	O	I	E	Á	K	A	E
O	R	L	L	Š	C	L	M	V	L
U	S	Y	U	CH	A	E	Č	Á	O
Š	S	K	A	N	N	B	T	L	CH
Ť	O	T	Ě	Y	A	Á	Ů	S	R
P	N	T	Ě	V	S	Ď	E	H	V

Děkujeme všem za vaše dopisy, tentokrát se nám jich sešel rekordní počet, a blahopřejeme výhercům soutěže z lednového čísla

(tajenka: Zpívejme si celý rok):

**Nada Příhodová z Týniště n. O.,
Josef a Metoděj Šípovi z Voltuše,
Roman Příkryl z Hovorán**

To-bě, Pa ne, pat-ří dík, jdeš nám v Kristu
vstříc, ni -kdo, Ot-če v ne-be - sích,
ne-mi-lu - je víc, ni -kdo, Ot-če
v ne-be - sích, ne -mi - lu - je víc.

2. Tobě, Pane, patří dík.
Všechno znáš a víš,
/: před tvým zrakem ničemník,
marně hledá skrýš. :/

3. Tobě, Pane, patří dík.
Odpustíš nám hřích,
/: srdce kdysi špinavé
je jak padlý sníh. :/

Melodie: F. Baltruweit

**Slova: M. Strank, volně přeložil Z. Svoboda
(píseň č. 323 ze Zpěvníku CČSH)**

Moc děkujeme za obrázek Hokej na hasičské nádrži Josefovi a Metodějovi Šípovým z Voltuše (8 a 5 let), sněhuláčka nám poslala Eliška Svobodová z Kolína (6 let) a Eliška Hořínková z Ratají nad Sázavou (9 let) nakreslila kocourka Fleka.

